

skim kmetom, ki imajo sploh že bolj nizko davčno osnovo in zraven pa še štufure (prilicno) cenitev, ostane da-vek v isti višini kakor prej. Srbska zemljeradniška stranka pa s svojim bo-žičnim postopanjem ni pokazala prav nobene ljubezni do našega slovenskega kmeta.

Osebna dohodnina.

V Uradnem Listu in po drugih časopisih čitamo, da je treba osebno dohodnino za leto 1921 napovedati sedaj tekom meseca januarja 1922.

Opozarjamo prav resno na ta termin napovedi in svetujemo vsem, ki so temu davku podvrženi, da storijo svojo dolžnost. Veliko lažje namreč na-ši, v komisije izvoljeni zaupniki dosežejo ugodno, pravično odmerjenje o-sebne dohodnine, ako imajo pri uradu napoved davčnega obvezanca.

Kje se napove in odmerja dohodnina? Dohodnina se glasom par. 176 zakona o osebni dohodnini z dne 25. oktobra 1898, odmerja in predpisuje v listem kraju, kjer ima davku podvrže-na oseba svoje stalno in redno biva-lišče. Ako pa ima davkopladevalec do-hodke pod dvema ali več davčnih ob-lasti, potem napove in plačuje tam, kjer ima največ neposrednih davkov.

Posebnega poziva za napoved do-hodnine — kakor je bil po postavi do-sedaj, da se je dostavila fiskovina s pozivom obvezancu, letos ne bo več in zgoraj omenjeni pozivi veljajo, torej ne pričakujte tiskovin na dom!

Kako izvršiti napoved?

Napoved izvršim na tiskovini, ki sem si jo sam prinesel od davčne ob-lasti, ali pa tudi na navadni poli be-lega papirja. Ta napoved je koleka (štempelja) prosta. Pošlje se — naj-boljše priporočeno ali rekomandirano — na pristojno davčno oblast.

Kaj napovem kot posestnik ali najemnik?

Če sam obdelujem zemljo, so moji dohodki čisti gospodarski donos, ki se je v resnici dosegel v preteklem letu (1921) iz celega kmetijskega obrata, pa tudi dohodki iz morebitnih pravic (delež na srenjskih ali obč. pravicah pri bogatih občinah, dalje lov in po-dobno). Čisti katasterski donos ni pod-laga, temveč le običajni pripomoček za določitev dohodkov iz zemljišča.

Kaj so dohodki?

Bistveno je vse dohodek, kar do-bim in pridelam redno. Po par. 159 doli. zakona se za dohodke smatrajo vsi prejemki bodisi v denarju ali v denarni vrednosti, tudi najemna vred-nost v lastni hiši. Torej so dohodki tudi pridelki pri kmetijstvu in pri o-brtniku, četudi se porabijo doma. Ne spada pa k osebni dohodnini, ako sem dobil n. pr. kako dedščino, ali darilo ali enkratno brezplačno naklonitev. — Redni takšni darovi, kakor je n. pr. prostovoljna ali predpisana zbirca du-hovnikov ali organistov ali pa redni darovi uradnikom, namesčencem vseh vrst — tudi natakarcjem — so osebni dohodnini podvrženi. Vino pa povrh še užitnini! Dobiček iz prodaje imovi-ne so le tedaj podvrženi temu davku,

ako davčni obvezanec špekulira ali pa kupuje in prodaje imovino, torej vrši neke vrste obrt.

Kaj se odbije?

Odbijem vse stroške, katere imam da si vzdržujem in zavarujem dohod-ke (pridelke). Posebej so to stroški za upravo, za obračevanje in vzdržavan-je, pa tudi odpis na vrednosti pri in-ventarju. Za obratne in vzdrževalne stroške štejem torej tudi:

- a) stroške za vzdrževanje gospo-darskih poslopij.
- b) stroške za obnavljanje gospo-darskih poslopij,
- c) ravno tako stroške za vzdrže-vanje in obnavljanje vodnjakov, mo-stov, drenaž, jezov, zidov, plotov itd.
- d) stroške za vzdrževanje in do-polnjevanje običajnega živnega in mrt-vega gospodarskega inventarja.
- e) Odbijejo se tudi vsi direktni davki in vse zavarovalne premije za osebe in živino in pridelke (zavaro-vanja zoper škodo, ogenj, točo, povod-nj itd.)
- f) Odbijejo se stroški za vzdrže-vanje delovnega orodja in delovne o-bleke pri delavcih in uslužbencih.
- g) Obresti vknjiženih dolgov in 1% za amortizacijo dolgov.
- h) Najemninska vrednost se od-bije, odnosno se ne računa kot doho-dek od onih poslopij, katere rabí po-sestnik sam za kmetijske ali obrtne svrhe.
- i) Odbijejo se samoumevno stroš-ki za pridelovanje, v kolikor že niso navedeni odbitki v dosedanjih zgor-njih točkah.

Posebne odbitke imajo povrh še vsi manjši davkopladevalci, komisije pa imajo povrh pravico znižati davek pri vseh onih osebah, ki morejo za-radi hibe ali stalne bolezni imeti po-strežbo tujih oseb, ali pa onih, ki so izredili dva ali več otrok.

Znižati ta davek ima pravico tudi komisija onih, ki težko plačujejo za-radi trajne bolezni, radi vzgoje otrok izven doma, radi posebnih nezdov (le-tos suša, ali če pogine živina) ter po-dobnih slučajih. V teh slučajih ima davčna komisija pravico znižati davek za več kakor tri stopnje. (Glej par. 173 in 174 omenjena postav!)

Kaj pozabijo naši ljudje največkrat?

Naši ljudje si prav malo ali nič ne zapisujejo svojih stroškov. Poznam celo vrsto slučajev, kjer posestniki ni so navedli prav nič stroškov za kova-ča, kolarja, čevljarja itd., pa tudi ne stroškov za dninarje ali težake. Tudi stroškov za hlapce in deklet ter za ob-novitev orodja kot nadomestilo za zbol-sanje prejšnjega, že obstoječega in-ventarja ne napovedujejo in ne zara-čunavajo. Kdo n. pr. izkazuje, koliko porabi za petroleje ali karbid, ako mora pri delu in oskrbovanju živine svetiti? Kdo zaračuna, če je eno ve-rigo vtiral in kupil drugo?! Takih in enakih vzgledov je še na stotine! Tudi prevžitek in dajatve viničarjem so takšni odbitki!

Praktičen vzgled napovedi.

Najboljše in najenostavnejše je, ako vodim knjige, v katerih na eni

strani zapisujem vse dohodke, na dru-gi vse izdatke prav po vrsti in časov-nem redu, kakor sem jih imel. Na tej podlagi izvršeno davčno napoved mi morajo uvaževati.

Ako pa ne vodim knjig po trgovs-kih predpisih, napravim svojo napo-ved v glavnem an sledeči način:

Kot dohodek zaračunam izkupiček za vse pridelke (vino, les, živino, sad-je itd.) pa tudi vrednost vseh pridel-kov, ki sem jih v lastnem gospodarst-vu doma porabil, torej ne prodal. — Opozarjam, da imajo tukaj razni na-ši laž-prijatelji, spicelniki itd. največ prilike, da nam škodujejo, ker ovadi-jo oblasti navadno preveliko množino in tudi preveliko ceno prodanega bla-ga).

Povdarjam takoj, da je treba v lastno dobro seveda temeljito izraču-nati tudi vse izdatke, da smo zgornje dohodke dosegli.

Kar porabim hrane in drugega za služinčad, za delavce itd. lahko med dohodki prezrem, seveda ne smem po-tem te hrane itd. med izdatki posebej zopet navajati.

Ako ima posestnik vinograd, gozd, njive in travnike, bi njegova napoved v jedru bila takšna:

1. Vina se je pridelalo 15 hl, za delavce se porabi štiri del, za drože in vsušenje pa odpade 3 hl; torej o-stane . . . (sledí množina in vred-nost).

Opozarjam, da se računa sedaj pri vinogradih povprečno 6000 K pride-lavnih stroškov na en ha, ali to je pri sedanji razmerah pre malo in vsota stroškov se mora zvišati pri preračunavanju na okroglo 9000 do 10.000 kron.

2. Lesa na vzrasu (stoječega, brez stroškov) se je prodalo . . . sledi svota.

3. Rezanje lesa za . . . (odbije se okroglo ena tretjina za stroške).

4. Sadje se je prodalo za . . .

5. Sadja se je prodalo za . . .

6. Za svinje prodane in zaklane . . .

7. Vrednost mleka . . .

8. Vrednost poljskih pridelkov . . . (Čisti dohodek se zaračunava po legi in rodovitnosti od 400 do 1000 K pri ha).

9. Vrednost stanovanja . . . . . torej skupaj . . . . .

Tako bi bili napovedani dohodki; sedaj je treba odbiti po zgornjih na-vodilih primerne vsote, posebej pa ne pozabiti na direktne davke, na pla-čane obresti od dolgov, na zavaroval-nine in prevžitke ter druge dajatve. Sploh upoštevajte vse okoliščine, ki sem jih zgoraj navedel!

Gotovo imamo tudi upanje, da bo-do lahko davčne oblasti uvaževale po-sebej za leto 1921 nastali izredno tež-ki položaj vsled suše in naravnost grozno naraslo draginjo pri vseh na kupih (železo, orodje, obleka itd.) saj čutijo to tudi sami, v kolikor te pre-dmete tudi kupujejo.

Opozarjam, da je davka prosti znesek eksstenčni minimum, določen za leto 1921 na 10.000 K. Druge iz-premembe postave o dohodnini in pla-čevanju direktnih davkov so razvidne iz Uradnega lista št. 90 za leto 1921.

Postavo samo pa najboljše tolmachi slovenska knjiga: Valentin Zun: Do-hodnina. Založila Jugoslovanska (Ka-toliška) tiskarna v Ljubljani 1. 1914. J. Vesenjāk.

Občinski lovi.

V teku tega in prihodnjih let bo v mnogih občinah na Stajerskem minil šestletni lovski zakup in delale se bo-do zakupne pogodbe za novo šestletno dobo na podlagi starega lovskega za-kona za bivšo Stajersko z dne 21. 9. 1906, dež. zak. št. 5, ki se ni prišel iz-veljaviti.

Občinski lovi so bili pred leti za-či po ceni. Poznamo velike občine, ki so dobile komaž po 40 do 100 K za svoj lov. Manjše občine so dobile mnogo-krat po 4 — 10 K. Dviganje cen pa se je opazalo že pri zadnjih licitacijah pred vojno. V povojni dobi izvršena licitacije pa so pokazale 10- do 20krat-ne poviške v primeri s predvojnimi ce-nami za lov. Tako so in bodo postali občinski lovi/jvažen dohodek za občins-ko blagajno, oziroma za občane. Za-to morajo občani skrbno paziti na to, da jih kdo ne ogojula s tem, da dosti lev v zakup — pod roko za nizko in morda celo predvojno ceno. Slišali že smo pritožbe, kako skušajo razni ne-mačajneži, samostojni župani, krema-ri, mešetarji in trgovci po deželi — spraviti lov v svoje roke brez licita-cije, kar tako po domače. Potrebno je o-rej, da se naši ljudje nekoliko se-znanijo z določili lovskega zakona gle-de oddaje občinskega love v zakup.

Sicer si sme tudi občina sama po § 24 lovskega zakona obdržati lov, če sklene to dve tretjini občinskih odbor-zikov in tri četrtine vseh posestnikov v občini, vendar pa so taki slučaji za-lo redki. Navadno pride lov na draž-bo, § 151 kar je tudi najbolj primerne in pravično. Kdor največ da, ta ga naj-ima.

Po § 30 pa se sme občinski lov vsled sklepa občinskega odbora — tudi brez zakupa na javni dražbi — potem prostega dogovora oddati ose-bam, ki po § 16 od zakupa niso iz-ključene, ako se stori ta sklep šest mesecev pred pričetkom nove zakup-ne dobe in ako glasuje zanj najmanj dve tretjini od navzočih občinskih od-bornikov in ako potrdi ta sklep tri čet-rtine zemljiških posestnikov, ki za-slopaajo obenem tudi večino zemljiško-davčne sile v dotičnem lovišču.

To je tista točka, na katero zida-jo svoje upanje vsi tisti, ki bi radi ta-ko „pod roko“ prišli do občinskega lo-va. Zato si jo hočemo nekoliko natan-čneje ogledati! Občina sme torej lov tudi brez „avne dražbe (licitacije)“ od-dati, ako:

- 1. glasuje za to dve tretjini nav-zočih odbornikov in
- 2. ako potrdi ta sklep tri četrtine posestnikov.

To gre hitro, si misli marsikateri človek! Nek prefrigan samostojni žu-pan je pozval opoldne vse odbornike na sejo, ki se je vršila ob šestih zve-čer, in dve tretjini navzočih samosto-jih občinskih odbornikov je sklenilo, da se da občinski lov v najem župa-

gozdu. Krepek, večerni veter je pi-hal. —

Na bregu sem bil. Sinjemodro do obzorja je ležalo pred menoj morje in dolgi zategli vali so se v belih penah razlivali pred mojimi nogami po niz-tem, ravnem pesku.

Krenil sem na polotok in korakal ob obali proti jugovzhodu, radostno uživajoč svobodo in lepoto, ki se je ši-ri-la krog mene.

Ke se mi je zdelo, da sem že za-dosti daleč, sem se med gostim grmo-vjem splazil na nizki hrbet polotokov. Pogledal sem proti jugu.

Za mojim hrbtom na sever je le-žalo odprto morje, na jugu pred me-noj se je razprostiralo naše pristaniš-če. Lahni sunki jugovzhodnika so pri-našali goste meglene kepe sem iz mor-ja, le pristanišče, kjer je bila zased-rana „Hispaniola“, je bilo mirno ka-kor raztopljen svinec in naša jadrni-ca se je s svojo črno uporniško za-stavo zrealila v vodi kakor v bruše-nem ogledalu.

Ob „Hispanioli“ je ležal čoln in v njem je sedel Silver — njega sem od daleč spoznal —, preko ladijske pre-graje pa sta stonela dva človeka. — Eden izmed njih je nosil rdečo noč-

no čepico, tisti je bil, ki je pred par urami plezal čez plot.

Govorili so in se smejali, pa v ta-ki razdalji — čez eno miljo je bilo — nisem razumel nobene besede. In hi-poma se je pomešal med njihove gla-sove divji, hreščeci, nečloveški krik. — Izprva sem se prestrašil, pa kma-lu sem se spomnil na „Kapitana Flin-ta“, na Silverjevo papigo in sem jo kmalu tudi spoznal na njenem pisa-nem perju. Sedela je Silverju na ra-menu.

Čoln je odrinil od ladje in odplul proti obrežju, mož z rdečo čepico in njegov tovariš pa sta izginila pod krov.

Medtem je zašlo solnce za „Dalj-nogledom“, pooblačilo se je in naglo se je temnilo. Ako sem hotel najti še nocoj Gunnov čoln, sem moral hiteti. Belo skalo sem dobro videl med grmljem, par sto korakov je še bila oddaljena in hučo sem se trudil, pre-žen sem prišel do nje, plazel se po vseh štirih po goščavi.

Noč se je delala, ko sem jo dose-gel.

Trdo pod skalo je bila globoka in ozka jama, obraščena z zeleno trato in dobro skrita med gostim, nizkim

grmljem. Sredi jame je bil razpet ni-zek šator iz kozjih kož.

Zlezal sem v jamo in odgrnil stre-ho. —

In zares, tu je ležal Gunnov čoln lastnega izdelka, — priprosto, robato delo iz sirovega lesa. Z dlakasto ko-žo kožo je bil od znotraj prevlečen. Zelo ozek je bil celo za mene, in ne-razumljivo mi je bilo, kako je mogel v njem sedeti — in se ne prevrniti — odrastel človek Gunnove velikosti. Ni-zek, poprečen sedež je bil pritrjen v sredini čolna in dvoje vesel je ležalo na dnu.

Tu Gunnov izdelek je bil gotovo eden najpriprostejših čolnov, kar so jih kedaj stesali ljudje. Pa eno pred-rost je imel, — izredno lahek je bil.

Čoln sem torej našel.

Mislil bi kdo, da mi je bilo sedaj že zadosti potepanja.

Toda prišlo mi je neka druga na misel in tako sem se vnel za svoj no-vi načrt, da bi ga bil uresničil tudi vkljub vsem Smollettom na svetu. Za-hotelo se mi je, da bi veslal ven k „Hispanioli“, prerezal sidrove vrvi, prepustil ladjo usodi in vetrovom. Prepričan sem namreč bil, da je upo-rnike njihov ponesrečeni napad naj ko-

če oplasil, da bodo opustili misel na zaklad, se vkrcali in odjadrali. — In kako krasno bi bilo, če bi jim njihove nakane prekrizal! — In to ni bilo prav nič težavnega, sem mislil, saj sem imel Gunnov čoln!

Sedel sem torej na trato v jami in počakal, da se popolnoma stemni. — Medtem pa sem se lotil svojega pre-pečenja in krepko večerjal.

Noč je bila kakor nalašč za moje namene. Gosta megla je krila morje in breg. In ko je ugasnil zadnji žarek dneva, je zagrnila neprodorna tema čok zaklada. —

Naložil sem si čolnič na rame in sem opotekajoče počasi lezel iz jame.

Le dve točki sta bili vidni v pri-sanišču, velik ogenj na obrežju, kjer so taborili uporniki, in nejasna svet-loba zunaj na morju — luč v kabini na „Hispanioli“.

Čas oseke je bil in voda je zopet odtekala od brega. Bredel sem skozi močvirni pesek in se pogrezal čez gnežnje vanj, dokler nisem končno do-spel do odstopajočega morja.

S trudom in težavo sem položil svoj čolnič v pravo lego na vodo.

(Dalje prihodnjik.)

nu za dosedajno ceno. Prva točka je rešena! Drugi dan pa je poslal župan sela z okrožnico po občini od hiše do hiše in tudi naši ljudje so kar na slepo podpisovali, da so za to, kar je sklenil občinski odbor glede lova, ki tem je bila stvar rešena na skodo občine in občanov — ker se ni nikdo oglasil in ker nikdo ni nasprotoval takemu postopanju. Kjer ni tožnika, ni sodnika! Postava (naredba) z dne 26. marca 1907, dež. zak. in ukaz XIII. komad 1907, pa reče, da to ne gre tako hitro, ker se mora glasovanje posestnikov v slučaju, da obdrži občina lov zase ali da ga da brez licitacije, zakup (§ 24 in 30) izvršiti takole:

§ 1. K glasovanju po §§ 24 in 30 mora občinski predstojnik tekom štiri tednov po sklepanju občinskega odpora v zmislu § 24 in § 30, povabiti vse posestnike, katerih zemljišča ležijo v dotičnem občinskem lovišču in jim obenem naznaniti dotični sklep. To povabilo je z navedbo dneva, ure in kraja zborovanja v občini javno nabiti; razun tega je vsakega posestnika k temu glasovanju najmanj 8 dni poprej posebej povabiti. Zupanu je dano na prosto voljo, storiti to ali po okrožnici ali po pošti z navadnimi dopisnicami, kojih oddaja se mora po obdarsko-uradni poštooddačni knjigi dokazati. Občinski predstojnik mora poilitično okrajno oblast o vršitvi glasovanja pravčasno obvestiti.

§ 3. Glasovanje vodi komisija, obstoječa iz občinskega predstojnika ali njegovoga namestnika kot predsednika in iz štirih od njega v komisijo po klicanih zemljiških posestnikov.

§ 4. Glasovanje je javno in se vrši po želji k glasovanju upravičenega posestnika ali na ta način, da odda pred komisijo glasovnico, izpolnjeno z „da“ ali „ne“, ali pa tako, da vposilje podpisano in z „da“ ali „ne“ izpolnjeno glasovnico.

§ 5. Posestnik, ki glasovnice ni vposlal, mora osebno priti pred komisijo.

§ 7 govori o številu glasov in pravi končno: „Znaša število onih, ki so z „da“ glasovali, tri četrtine vseh posestnikov (občine) ali se več in znaša ob enem svota njihovoga zemljiškega davka več kakor polovico zemljiškega davka vseh posestnikov celega dotičnega občinskega lovišča, potem sklep občinskega odbora, da se odda občinski lov iz proste roke v zakup — potrjen“, v nasprotnem slučaju pa ni potrjen in lov mora priti na dražbo.

Najvažnejše točke iz navedenih paragrafov smo navedli dobesedno, da bodo občani vedeli, kako se mora vršiti pravilno glasovanje za oddajo občinskega lova brez licitacije. V slučaju, da se je v kaki občini že oddal lov kakemu zakupniku „pod roko“ in se niso upoštevale gori navedene določbe o glasovanju posestnikov, se naj proti oddaji takoj naredi priziv na podlagi navadnih paragrafov na okrajno glavarstvo s prošnjo, da se ta zakup razveljavi, ker ljudstvo ni pravilno glasovalo.

Naše gospode župane pa prosimo, da strogo pazijo na zakonito oddajo lova, ker postanejo izkupički za občinski lov, precejšen in siguren dohodek občin, oziroma občanarjev. V mnogih slučajih se bodo dali vsled teh dohodkov celo znižati velike občinske dajatve. Občanarji pa naj gledajo na to, da oddajo občinski lov kakor najdražje.

Politični ogled.

Kraljevine SHS: Kralj Aleksander I. se je dne 9. t. m. na gradu Peleš (Sinaja, Rumunija) zarobil z rumunsko princeso Mariolo. Inozemski in naši vladni listi pripisujejo zaroki kralja Aleksandra velikansko važnost. Princessa Mariola je druga hčerka rumunskega kralja Ferdinanda in kraljice Marije. Stara je 23 let. Poroka se bo baje vršila v mesecu aprilu. Kmalu po poroki, že v teku početja, bi se izvršilo tudi kronanje in maziljenje kralja Aleksandra. — Parlament, ki je te dni praznoval pravoslavne božične praznike, se zopet seane dne 16. t. m. Na dnevnem redu so razprava o vladni deklaraciji (izgavi). — Samostojni se ostanejo nadalje v vladi. V Ljubljani se je vršila nedavno seja glavnega vodstva Samostojne kmetijske stranke. Se je se udeležil med drugimi tudi minister Pucelj. Sklenili so, da se ostanejo nadalje v vladi. (To jim pač radi verjamemo! Op. ur.)

Avstrija. Narodna skupščina (Nationalversammlung) avstrijske republike bo v kratkem sklepala o potrditvi avstrijsko-českega sporazuma. Sporazum je delo sedanjega kanclerja dr. Schoberja. Zdi se, da bodo razen nemških nacionalistov vse ostale stranke odobrile ta važen sporazum, ki je dobil že v Lani vidne oblike pristranih odnošajev med obema državama.

Madžarska. Dne 6. t. m. je ministrski predsednik grof Bethlen v daljšem govoru označil nove smeri madžarske politike. Izjavil je, da bo Madžarska napravila habsburški propagandi enkrat za vselej konec. V borbi proti tistim, ki so v raznih prevratnih poizkusih iskali udovoljenja svojim lastnim nameram, bode ostala Madžarska neizprosnna. V tej borbi se je imenitno obnesla stranka malih knojev. Ona je temelj, na katerega bo on, Bethlen, sezidal bodočo usodo Madžarske. Bethlenov govor je zbornica z oduševljenjem sprejela.

Nemčija. Na konferenci za obnovo Evrope v Cannesu se je določilo, da mora Nemčija plačati v l. 1922 25 milijonov funtov sterlingov v gotovini. Belgija je naknadno zahtevala, da se Nemčiji naj se naloži 10 milijonov. Celokupna svota, katero bo Nemčija morala plačati, pa znaša 122 milijonov funtov, torej 28 milijonov manj nego je bilo prvotno določeno. Nemčija bo v glavnem zastopal dr. Rathenau na gospodarski konferenci v Cannesu.

Konferenca v Cannesu. V Cannesu (Francija) se vrši te dni mednarodna konferenca za obnovo Evrope. Konferenci predseduje francoski ministrski predsednik Briand. Angliji zastopa ministrski predsednik Lloyd George, ki se trudi, da bi vpostavljal v Evropi redne gospodarske razmere. Zdi se, da bodo vse države, udeležene na omenjenem sestanku v Cannesu, privolile, da se skliče posebna gospodarska konferenca, ki se bo bavila s podrobnimi vprašanji evropske obnove.

Naši tečaji in zborovanja.

Okrajni sestanki Kmetске zveze in Zupanske zveze celjskega okrožja se vrše po tem redu: Dne 16. januarja (ponedeljek): Sv. Križ pri Slatini v društvenem domu za celi rogski okraj. — Dne 17. januarja (torek): Konjice v kaplaniji za konjiški okraj. — Dne 19. januarja (četrtak): St. Jur ob Taboru v cerkveni hiši za vranski okraj. Začetek povsod ob 9. uri. Na okrajne sestanke Kmetске zveze in Zupanske zveze so povabljeni zlasti vsi odborniki in odbornice krajevnih Kmetских zvez, vsi naši župani, obč. odborniki in njih namestniki, ki so že pristopili ali nameravajo pristopiti k Zupanski zvezi. Pa tudi drugi pristajši naše stranke so povabljeni na okrajne sestanke!

Podučni tečaji 15. januarja pri Sv. Križu pri Ljutomeru, 16. v St. Jurju ob Ščavnici in 17. v Ljutomeru se radi nepričakovanih ovir preložijo na poznejši čas.

Crna. V dvorani tukajšnjih katol. društev se je vršil na dan Sv. Treh kraljev izobraževalni tečaj. Tečaja so se udeležili naši vrli somišljeniki iz Mežice Javorja in ostalih občin. O političnem položaju, davčnih bremenih drž. gospodarstvu, organizaciji, solstvu in časopisju je predaval urednik Golob. Udeleženci tečaja so sledili izvažanjem govornika s pazljivostjo in odobravanjem. Upati je, da bo tečaj vbrodil mnogotere sadove. — Razni ljudje razširjajo zlobno vest, da bodo finančne oblasti odredile kolektiviranje oz. r. žigovanje sedanjih dinarskih ban kovecev. Opozorjamo naše somišljenike da te govorice nikakor ne odgovarjajo resnici.

Prevalje. V nedeljo, dne 8. t. m. predpoldan se je tukaj vršil izobraževalni tečaj SLS. Udeležba je bila povoljna. V Mežiški dolini prodiramo polagoma, a stalno. Ljudstvo se od dne do dne vedno bolj umika iz rdečega tabora. Pamet in treznost bosta tudi v Mežiški dolini zmagali.

Sv. Lenart v Slov. gor. Naš sootjalni tečaj dne 2. in 3. jan. je bil krasna šola za naše pristaje. Prihiteh so iz vseh župnij lenartskega okra-

ja naši najboljši možje in mladeniči, tudi žen in deklet je bilo častno število. Dvorana je bila oba dneva nabito polna. In naši govorniki, kako so nam navdušeno govorili na srce! Govorili so: dr. Capuder, o naši propadajoči družini, Vesenjaki o naših davkih, p. Pavel o mladinski organizaciji, Barle o zadržgah, dr. Kramberger o skrbi za zdravje, dr. Veble o delokrogu občin in o občinski samoupravi, poslanec Rožkar o slabem gospodarstvu naše vlade in o velikem pomenu bodočih državnozbornih volitev p. Mihael o našem solskem vprašanju in Gomilšek o časopisju, o naših izobraževalnih društvih, o Slovenski kmetiski zvezi ter o agitaciji. Posebno globoko sta nam v srce segala govora dr. Capudra in poslanca Rožkarja. Uils je bil velikanski in ostane nepozaben. Tako dela Kmetška zveza za pravo izobrazbo. Udeleženci smo se razšli nad vse zadovoljni in bomo prvi agitatorji v celom okraju za povoljno zmago Slov. Kmetске zveze in za odstranitev nesposobnih liberalceev in samostojnežev pri vladanju naše države, ki jo vsi iz srea ljubimo. Naj ta krasni tečaj obrodi stotero sadov!

St. Janž na Drav. polju. Na praznik Sv. Treh Kraljev smo zopet imeli lep mladinski shod. Prvi govornik je govoril o ciljih mladinskih društev, zlasti Orlov, in mladenič je pogumno prednašal primerno deklaracijo. Novi moški zbor in mešani zbor sta pod vodstvom požrtvovalnega g. organista zapela več krasnih pesmi, da smo se le neradi ločili, rajši bi še dalje jih poslušali. Potem so si fantje izvolili odbor za orlovski odsek.

Iz konjiškega okraja. Izobraževalna tečaja v Oplotnici in v Ločah sta lepo uspela. Enaka tečaja se vršita na Prihovi dne 19. prosinca ob 9. uri zjutraj in v Zrečah, v nedeljo dne 22. prosinca po večernih ob 8. uri. Na obeh krajih se obenem vrši ustanovni občni zbor kat. izobraževalnega društva za Prihovo oz. Zreče, Domačin in sosedje, ne zamudite prilike in pridite v obilnem številu.

Celje. V nedeljo, dne 15. januarja bo v dvorani hotela Bebi vol prvi letošnji sestanek Deklatske zveze. Na vspredu je zraven drugega tudi eno dejanka. Dekleta, sestri, ki se zanimete za naš napredek in celokupni dobroti, pridite vse brez izjeme, da pokažemo, da imamo tudi me srce za vero, dom in narod! Na veselo svidenje!

Belevoče. Na praznik Sv. Treh Kraljev smo imeli pri nas dobro občinskan shod KZ. Poročal je poslanec Pšenjak o položaju in o raznih gospodarskih vprašanjih. Upati je, da se tudi pri nas ustanovi krajevna organizacija KZ, k kateri bodo pristopili skoraj vsi farani.

Za naše župane.

Zupanski tečaj v Mariboru se vrši v nedeljo, dne 22. januarja 1922 v dvorani bivše kazine na Slomškovi trgu (blizu stolne cerkve). Tečaj se začne točno ob 9. uri zjutraj. Od 12. do 1. ure odmor za kosilo. Od 1. ure naprej se predavanja zopet nadaljujejo. Predavanja se bodo vršila: 1. O notranjem delovanju občin; 2. o domovinstvu; 3. o lovskem zakonu; 4. o občevarstvu; 5. o vojaštvom in drugimi uradi; 6. o davkih in davčnih napovedih; 7. o raznih drugih, za sedanjo dobo važnih zadevah. Predavajo strokovnjaki iz Ljubljane in iz Maribora. Povabljeni župani, svetovalci, odborniki, namestniki in vsi oni, ki se zanimajo za take prireditve. Prosimo, da iz vsake občine po dopisnici naznanite Tajništvu SLS v Mariboru, koliko udeležencev pride iz vsake občine na tečaj. Udeleženci, ki želijo skupno kosilo, naj to prijavijo naznanijo.

Kdo postavlja krajne šolske nadzornike? Na to vprašanje nastopno pojasnilo: Po še vedno veljavnih določilih zakona o solskem nadzorstvu (za bivšo vojvodino Kranjsko) z dne 23. oktobra 1912, dež. zak. št. 66, imenuje krajnega šolskega nadzornika okr. šolski svet. Glede tega določila § 10 navedenega zakona: „Krajni šolski svet skrbuje naloženo mu šolsko nadzorstvo pred vsem po krajnem solskem nadzorniku, ki ga imenuje okrajni šolski svet, ko je zasljal krajni šolski svet, za poslovno dobo krajnega šolskega sveta in sicer izmed oseb, ki sta-

nujejo v solskem okolišu, imajo pasivno volilno pravico v občinski zastop, in za to opravilo potrebne zmožnosti, izvzemši učitelje ljudskih šol.“ Če je več šol, ki spadajo pod delokrog krajnega šolskega sveta, sme biti tudi več krajnih šolskih nadzornikov. Z imenovanjem postane krajni šolski nadzornik član krajnega šolskega sveta. Predsednik krajnega šolskega sveta pa ne more biti obenem krajni šolski nadzornik. Preko teh določil okrajni šolski svet ne sme iti pri imenovanju krajnih šolskih nadzornikov, posebno ne imenovati jih samovoljno, ne da bi poprej zasljal krajni šolski svet.

Pobiranje samostojnih občinskih doklad. Vprašanje: 1. Ali more občina pobirati samostojne občinske naklade po organu, ki si ga določi sama, ali mora imeti za to posebnega daccarja? 2. Ali more občina (pravilno: županstvo) sklep občinskega odbora glede samostojnih občinskih naklad izvršiti v lastnem delokrogu, ali mora to poprej prijaviti višji oblasti? Odgovor: K 1. Pobiranje samostojnih občinskih naklad lahko izvršuje občina po komurkoli občinskem uslužbencu, oziroma po osebi, ki jo določi občinski odbor po § 32 z ozirom na § 84 občinskega reda za Kranjsko.

Za to ni treba nobenega daccarja. Pač pa bi se dale te naklade pavšalirati, z letnimi odkupnimi zneski od obrtnikov, ker bi se s tem prihranili stroški in trud. K 2. Te samostojne občinske naklade mora županstvo enako kakor vse druge občinske davščine javno razglasiti, nato pa prositi pokrajinsko upravo, oddelek za notranje zadeve, da jih odobri. V razglasu mora biti vsaka posamezna naklada podrobno navedena. Naveden mora biti tudi pouk, da se morajo vlagati morebitne pritožbe tekom 14 dni pri županstvu. Prošnji za dovolitev potrjanja morafa biti priložena razglas in prepis enega zapisnika. (Velja seveda tudi za bivši štajerski in koroški del Slovenije.)

Obveznice vojnih posojil. Je prece, naših državljanov, ki imajo svoje vrednostne listine naložene v Avstriji, zlasti na Dunaju. Ne malo je tudi številno občin, ki imajo deloma predvožne, še več pa obveznic vojnih posojil zastavljene v Avstriji, zlasti pri dunajski poštni hranilnici. Vse take vrednostne listine so sedaj v Avstriji pod zaporu. Na vprašanje, kaj bo s temi obveznicami, je odgovorila delegacija ministrstva financ v Ljubljani, da bo sklenila naša država glede vrnilve premoženjskih vrednot (torej tudi obveznic vojnih posojil) naših dravljanov posebno pogodbo v zmislu člena 265 senžermenske pogodbe. Ni tedaj pričakovati, da bi občina trpela kako škodo radi tega, ker ima obveznice depozirane v Avstriji. Na ta odgovor opozorjamo vsa županstva radi tega, da pazijo na uradni poziv radi pravčasnih prijav, da ne zamude roka, ko izide tozadevni razglas v „Uradnem listu.“ Vendar pa moramo opozoriti vse prizadete, pred vsem županstva, da velja vse to, kar smo povedali tukaj glede obveznic vojnih posojil, le v toliko, da se jim ni bati radi zapore v Avstriji in da se jim bodo vse te vrednostne listine vrnilo, oziroma na drug način zajamčile pravice do obračuna. Vse obveznice pa so morale biti pravčasno bodisi žigosane ali pa prijavitljene. Če je kdo, ali kako županstvo zamudilo rok za prijavo, se je bati, da je vsaka neprijavljena obveznica brez veljave. Vendar pa naj vsak, zlasti vsako županstvo, tudi v tem slučaju napravi naknadno prijavo na Ministarstvo finansija, direkcija direktnih državnih dugoav, Beograd. — Seveda je pa treba zamudo zadostno ufemeljiti in opravičiti.

Vpogled v sejne zapisnike. Kakor razvidno iz nekoga nam došlega vprašanja, vlada vkljub počasnilom, ki smo jih že dali, še vedno neasnost glede pravic, ki jih imajo občani z ozirom na javnost odborovih sej in pa radi vpogleda v sejne za isnike. Tomu vpogledu se morali začuditi nam došljemu vprašanju, če je župan upravičen zahtevati od vsakega občana 20 kron, če hoče izvedeti, kaj se sklepa pri občinskih sejah. Kaj, da se določijo župani, ki tako zlorablja o svojo uradno oblast — kaj pa je tako ravnanje drugega, če ne zloraba uradne oblasti? — si nismo mogli misliti. Zato naj navedemo v kratkem, kakor pravijo postavne določbe občinskega reda. —